

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16C/323/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113211095
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Jaselský
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8113211095.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom, JUDr. Jozefom Jaselským, v právnej veci žalobcu: GENERAL FACTORING, a.s., IČO: 35 838 825, so sídlom Bratislava, Košická 56, právne zastúpeného: HMG & PARTNERS, s.r.o., IČO: 35 885 459, so sídlom Bratislava, Štefanovičova 12, proti žalovanému: Y. G., X.. XX.XX.XXXX, V. L. J., F. R. V. XXXXX/X, t.č. na neznámom mieste, v konaní zastúpený opatrovníčkou Máriou Olexikovou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu Vranov nad Topľou, o zaplatenie 505,12 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 126,28 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 22.12.2010 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

Žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Žalobca sa podaním doručenom súdu dňa 16.4.2013 domáhal od žalovaného zaplatenia sumy vo výške 2.598,- € spolu s riadnym úrokom z úveru vo výške 17,30 % p.a. z istiny 2.051,01 € od 22.12.2010 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 9,00 % p.a. z istiny vo výške 2.051,01 € od 22.12.2010 do zaplatenia a náhrady trov konania.

Žalobca v žalobe uviedol, že predmetná pohľadávka bola na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.12.2010 postúpená spoločnosťou Slovenská sporiteľňa a.s. na žalobcu. Postúpenie pohľadávky bolo žalovaným oznámené listom zo dňa 28.12.2010. Právny predchodca žalobcu a žalovaný uzatvorili dňa 5.8.2005 Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXX, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver vo výške 1.194,98 € (36.000,-Sk) pri ročnej úrokovej sadzbe 17,30 % p.a.. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver splácať mesačnou splátkou vo výške 31,57 € vždy k 20. dňu v mesiaci. Splatnosť prvej splátky bola dohodnutá zmluvnými stranami na termín 20.8.2005 a konečná splatnosť úveru na termín 20.7.2010. Žalovaný bol povinný splatiť poskytnutý úver v dohodnutom čase, v stanovenom čase platiť úroky, poplatky dohodnuté v zmluve, ďalšie poplatky a náklady spojené s úverom a dodržiavať dohodnuté podmienky. Zmluvné strany sa dohodli, že splatné úroky a splatné poplatky sa dňom splatnosti, uvedenej v základných podmienkach zmluvy, pripíšu k istine a stávajú sa jej súčasťou. Žalovaný svoj záväzok vyplývajúci zo Zmluvy o úvere nesplnil a poskytnutý úver nesplatil ani do dňa dohodnutej končenej splatnosti, t.j. do 20.7.2010. Vzhľadom tomu, že po postúpení pohľadávky na žalobcu neboli zaplatené na úhradu predmetnej pohľadávky žiadne platby, žalobca sa pridriava vyčíslenia pohľadávky z poskytnutého právnym predchodcom žalobcu pri postúpení pohľadávky. Podľa tohto vyčíslenia ku dňu 21.12.2010 bol celkový zostatok v sume 2.598,-€ pozostávajúci z istiny 2.051,01 € a riadneho úroku vo výške 151,78 € a úrokov z omeškania v sume 395,21 €.

Tunajší súd uznesením zo dňa 1.7.2014, č.k. 16C/323/2013-44, ustanovil žalovanému opatrovníka pre konanie v zmysle § 29 ods. 2 O.s.p..

Žalobca v podaní zo dňa 6.11.2014 uviedol, že k navýšeniu istiny na sumu 2051, 01 € došlo z toho dôvodu, že v rámci tejto listiny sú zahrnuté aj skapitalizovaného riadne úroky a poplatky a to v nasledujúcej výške:

- poplatky za správu úveru v sume 115,82 € (11 x 50,-Sk + 30 x 60,-Sk + 19 x 1,99 €)

- poplatky za upomienky v sume 36,52 € (1 x 100,-Sk + 1 x 200,-Sk, + 1 x 300,-Sk + 1 x 500,-Sk).

Spolu k istine boli teda pričítané poplatky v celkovej sume 152,34 € (115,82 € + 36,52 €). K istine boli pričítané skapitalizované riadne úroky vo výške 1.202,52 €.

Čistá istina úveru bez úrokov tak činí 696,15 € (t.j. 2.051,01 € - 152,34 € - 1.202,52 €).

Riadne úroky v sume 151,78 € sú úrokmi za obdobie od 21.7.2010 do postúpenia pohľadávky, t.j. dňa 21.12.2010 počítané pri úrokovej sadzbe 17,30 %.

Uplatnené úroky z omeškania vo výške 395,21 € sú rokmi z omeškania za obdobie od 20.7.2007 do postúpenia pohľadávky dňa 21.12.2010 počítané z omeškaných splátok úveru pri úrokovej sadzbe 26,40 % p.a. uplatňovanej do 14.1.2009 a v úrokovej sadzbe 8,00 % p.a. uplatňovanej od 15.1.2009 do 21.12.2010.

Podľa zmluvy o úvere bol žalovaný povinný úver splácať v mesačných splátkach po 31,57 € (951,-Sk), pričom na úvere celkovo zaplatil 532,44 € (16.040, 20 Sk), t.j. 16 celých splátok a 1 necelú splátku.

Žalobca v podaní zo dňa 19.1.2015 uviedol, že predmetná zmluva nevznikla reálnym odovzdaním druhej veci (peňaží dlžníkovi, ale vznikla už dohodou zmluvných strán o jej obsahu, z ktorého vyplýva platný záväzok právneho predchodcu žalobcu poskytnúť v prospech dlžníka finančné plnenie formou úveru a zároveň záväzok dlžníka takto poskytnuté plnenie navýšené o úrok splácať v dohodnutých splátkach. Je nepochybné, že v tomto prípade ide o zmluvu o úvere v zmysle ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Zmluva o úvere patrí podľa ust. § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka medzi tzv. absolútne obchody, pre ktoré je daná pôsobnosť Obchodného zákonníka a to bez ohľadu na povahu účastníkov. V čase uzatvorenia úverovej zmluvy, t.j. dňa 08.11.2004 Občiansky zákonník v ust. § 52 ods. 1 uvádzal, že spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplátne zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa ust. § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na strane druhej spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Z Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy by teda izolovaným výkladom nezohľadňujúc iné ustanovenia právnych predpisov bolo možné vyvodiť, že úverová zmluva ako absolútny obchod podľa ust. § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka spotrebiteľskou zmluvou nie je (takýto názor je prezentovaný aj niektorými právnymi teoretikmi). Je potrebné však poukázať na to, že podľa ust. § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa - spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, bol verejnoprávnym predpisom pojem spotrebiteľská rozšírený tak, že spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka ako aj všetky zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Žalobca má za to, že spotrebiteľský úver nie je jeden zmluvný typ, ale osobitný subtyp zmluvných typov, ktorých kauzou je dočasné poskytnutie finančných prostriedkov spotrebiteľovi za odplatu (pôžička, úver, nájom), na úpravu ktorých sa majú použiť pri kogentnej či dispozitívnej zákonnej úprave jednotlivých zmluvných typov aj ďalšie kogentné právne normy, ktoré sú vymedzené v Zákone o spotrebiteľských úveroch (lex specialis). Preto má za to, že nejde o samostatný zmluvný typ vylučujúci použitie Obchodného zákonníka. Tvrdenia o tom, že v prípade, že ide o spotrebiteľskú zmluvu vyplýva výlučná pôsobnosť Občianskeho zákonníka na daný vzťah nemajú žiadnu normatívnu oporu a priechia sa pravidlu lex specialis derogat lex generali, pričom v tomto prípade lex specialis je ust. § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka. Pri aplikácii rozhodných právnych noriem je potrebné vychádzať z nasledujúcej hierarchie právnych noriem: ako základný predpis pre riešenie otázok záväzkového práva je potrebné aplikovať v súlade s ust. § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka; tretia časť Obchodného zákonníka (tento záver je rozhodujúci pri posudzovaní premlčania, úrokov z omeškania, uznania záväzku a ďalších inštitútov upravených dvojkoľajne v oboch kódexoch a pod.). Ust. § 54 Občianskeho zákonníka zakotvuje v prospech spotrebiteľa kogentnosť inak dispozitívnych noriem uvedených v Občianskom zákonníku, ak by spotrebiteľská zmluva obsahovala od nich odklon

v neprospech spotrebiteľa. Je zrejmé, že ide o dispozitívne ustanovenia Občianskeho zákonníka. Predmetné ustanovenie nestanovuje aplikáciu Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské zmluvy vo forme absolútnych obchodov inak ako v rozsahu § 52 - § 54, resp. § 60. To, že ide o dispozitívne ustanovenia Občianskeho zákonníka ako aj záver vyplývajúci z predchádzajúcej vety vyplýva aj z toho, že pre danú vec podstatné ustanovenia o premlčaní nie sú ustanoveniami dispozitívnymi ale kogentnými, ako aj zo záveru s tým spojeného, že dĺžka premlčacej doby v občianskoprávných spotrebiteľských vzťahoch nemajúcich formu absolútného obchodu nemôže byť predmetom zmluvnej podmienky (ktorá by bola bez ďalšieho, teda aj bez potreby skúmania prijateľnosti neplatná), pretože je predmetom kogentnej právnej normy. Premlčanie sa aj v spotrebiteľských zmluvách majúcich formu absolútného obchodu spravuje výlučne Obchodným zákonníkom a keďže podľa ust. § 397 Obchodného zákonníka ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky. Predchádzajúci záver o aplikácii Obchodného zákonníka neodporuje ani rozhodnutiu NS SR sp. zn. 5MCdo/20/2009, ktorý zaujal záver, že pri zmluve o pripojení uzavretej podľa zákona č. 195/200 Z.z., resp. zák. č. 610/2006 Z.z. so spotrebiteľom je premlčacia doba 3 roky, nakoľko tento záver sa týkal zmluvnej podmienky o voľbe práve - Obchodného zákonníka, ktorá bola vyhotovená ako neprijateľná (a teda bola neprijateľná aj dohoda o použití ustanovení o premlčaní obsiahnutých v Obchodnom zákonníku), nešlo teda o obligatórne použitie Obch. zákonníka ako je tomu v prejednávanej veci. Žalobca ďalej poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trnave, sp.zn. 9Co/224/2011, zo dňa 27.11.2012 v ktorom tento súd vyslovil nasledujúci právny záver: „Z charakteru zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že ide o zmluvu uzavretú síce ako spotrebiteľskú, avšak netreba opomínať, že jej základným charakterom je charakter absolútného obchodného záväzkového vzťahu podľa ust. § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka. Vo vzťahu k zmluve o spotrebnom úvere, prirodzene platí aj zákonná úprava ochrany spotrebiteľských úverov zákonom č. 258/2001 Z.z., ktorý bol platný a účinný v čase uzavretia zmluvy medzi účastníkmi. Tento zákon však nie je možné vykladať tak, že akýkoľvek úver uzavretý medzi dodávateľom a spotrebiteľom je výlučne úverom uzavretým podľa tohto zákona s vylúčením možnosti aplikácie Obchodného zákonníka. Z ust. § 2 citovaného zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že spotrebiteľským úverom je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo inej právnej forme. Z takéhoto znenia zákona nemožno dovodiť, že úprava spotrebiteľských úverov osobitným predpisom nahrádza všeobecnú právnu úpravu úveru v Obchodnom zákonníku. Zákon o spotrebiteľských úveroch je lex specialis k všeobecnej právnej úprave, ktorá môže byť úprava vyplývajúca z Občianskeho zákonníka, tak aj úprava vyplývajúca z Obchodného zákonníka. Právna úprava ochrany spotrebiteľa (či už vyplývajúca z § 54 Občianskeho zákonníka alebo z ďalších ustanovení, napr. aj priamo zo znenia Obchodného zákonníka v § 266 ods. 5 je úpravou, ktorá má predovšetkým chrániť spotrebiteľa pred takým zmluvným vzťahom, v ktorom dojednané podmienky sú v neprospech spotrebiteľa. Zmluvnou podmienkou nemožno rozumieť aj zákonnú úpravu obsiahnutú v Obchodnom zákonníku týkajúcu sa premlčania. Nie je správny výklad § 54 Občianskeho zákonníka s poukazom na pochybnosť o obsahu spotrebiteľskej zmluvy a použití výkladu, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší v tom smere, že za priaznivejšiu právnu situáciu sa bude považovať právna úprava premlčania podľa Občianskeho zákonníka, kedy by mal byť podľa použitia takejto úpravy nárok dodávateľa premlčaný. Neprináleží súdu posudzovať, ktorá zákonná úprava je v akom momente vzťahu medzi účastníkmi pre nich výhodnejšia, pokiaľ zákon výslovne uvádza, že to, čo je potrebné medzi účastníkmi posudzovať, je charakter ich zmluvných dojednaní, t.j. to, čo si strany medzi sebou zmluvou upravili z pohľadu súladu alebo nesúladu s kogentnými ustanoveniami príslušného zákona. Súd musí vyriešiť jednoznačne, ktorý právny režim sa má na určitý vzťah vzťahovať, a po zistení príslušného právneho režimu precízne aplikovať právnu úpravu v ňom obsiahnutú. Vychádzajúc z charakteru zmluvy medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom, keď jednoznačne ide o zmluvu o úvere uzavretú podľa ust. § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka, je potrebné dôjsť k právnemu záveru, že na takýto zmluvný vzťah sa bude aplikovať režim Obchodného zákonníka aj v časti premlčania jednotlivých nárokov a bude potrebné postupovať podľa ust. § 391 ods. 1 a § 397 Obchodného zákonníka. Žalobca dal do pozornosti aj uznesenie Krajského súdu v Nitre, č.k. 9Co/162/2012, zo dňa 22.11.2012, ktorého záver znie: „Keďže súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, keď právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným posúdil ako vzťah spotrebiteľský, uzavretý na základe Občianskeho zákonníka a následne podľa Občianskeho zákonníka posudzoval aj všetky práva a povinnosti z neho vyplývajúce, teda i námietku premlčania, uplatnenú v priebehu konania žalovaným a odvolací súd dospel k záveru, že takéto právne posúdenie veci súdom prvého stupňa je nesprávne, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.“ Žalobca poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu, sp.zn. 6MCdo/4/2012, zo dňa 27.03.2013. ktorým Najvyšší súd SR v konaní o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky zrušil rozsudok

Krajského súdu Prešov založený na nesprávnom právnom posúdení veci, ktoré spočívalo v posúdení zmluvy o úvere ako aj vznesenej námietky premlčania podľa ust. Občianskeho zákonníka. V uvedenom Uznesení Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil nasledujúci právny záver: „Generálny prokurátor v mimoriadnom dovolaní správne uvádza, že zmluva o úvere upravená ustanoveniami § 497 až § 507 Obchodného zákonníka je tzv. absolútnym obchodom, čo znamená, že sa tento právny vzťah bez ohľadu na povahu jeho účastníkov spravuje Obchodným zákonníkom. V zmysle § 261 ods. 4 Obchodného zákonníka sa akcesorické záväzky spravujú režimom Obchodného zákonníka, pokiaľ je tomuto režimu podriadený hlavný záväzok. Vzťahy ktoré vznikajú pri zabezpečení záväzkov z úverovej zmluvy sa preto spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka. Generálny prokurátor správne ďalej uvádza, že jedným zo spôsobov zabezpečenia záväzku z obchodnoprávneho vzťahu je aj ručenie, ktorého komplexná, ucelená právna úprava sa nachádza v ustanoveniach § 303 až § 312 Obchodného zákonníka. Na záväzkové vzťahy vyplývajúce z ručenia v prípade zabezpečenie plnenia z úverovej zmluvy, včítane právneho vzťahu medzi ručiteľom a dlžníkom, sa preto použijú ustanovenia Obchodného zákonníka a nie Občianskeho zákonníka. V takomto prípade použitie ustanovení Občianskeho zákonníka neprichádza do úvahy ani pri posudzovaní otázok premlčania, keďže všeobecná právne úprava premlčania je obsiahnutá v obchodnom práve, konkrétne v ust. § 387 a nasl. Obchodného zákonníka. ... Hlavným záväzkovým vzťahom, z ktorého žalobca vyvodzuje svoj nárok, je v danom prípade zmluva o úvere, ktorá sa spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka. Aj právny vzťah medzi žalobcom ako ručiteľom a žalovaným ako dlžníkom bolo preto potrebné posúdiť podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka. Následne aj na otázku premlčania žalobcom uplatneného nároku bolo treba aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka. Ak preto krajský súd záväzkový vzťah včítanie otázky premlčania, posúdil podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, aplikoval na vec nesprávny právny predpis.“ Žalobca ďalej poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp.zn. 32Cdo/3337/2010; rozhodnutie Krajského súdu v Trnave, sp.zn. 11Co/456/2012, zo dňa 5.2.2014; rozhodnutie Krajského súdu v Trnave, sp.zn. 24Co/417/2012, zo dňa 25.3.2014; rozhodnutie Krajského súdu v Nitre, sp.zn. 25Co/297/2013, zo dňa 31.1.2014; rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp.zn. 14Co/142/2014, zo dňa 30.1.2014; rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp.zn. 14Co/163/2013, zo dňa 25.2.2014; rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp.zn. 17Co/170/2013, zo dňa 12.2.2014; rozhodnutie Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 8Co/423/2013, zo dňa 31.3.2014; rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp.zn. 15Co/28/2013, zo dňa 30.10.2013. Žalobca je teda toho názoru, že súd má na predmetný záväzkový vzťah a teda aj na premlčanie aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka. Žalobca sa teda domáhal zaplata 16. splátok splatných v období od 20.4.2009 do 20.7.2010.

Uznesením zo dňa 16.2.2015, č.k. 16C/323/2013-113, súd v zmysle § 96 Občianskeho súdneho poriadku zastavil konanie v časti prevyšujúcej sumu 505,12 € so 17,30 % s úrokom z omeškania ročne zo sumy 505,12 € od 22.12.2010 do zaplata a s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 505,12 € od 22.12.2010 do zaplata. Súd teda nezastavil teda konanie v časti zaplata 16. splátok úveru po 31,57 € spolu s príslušenstvom.

Podľa ust. § 115a ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky súdny poriadok“), pojednávanie nie je potrebné nariadovať ani v drobných sporoch.

Podľa ust. § 200ea ods. 1, 2 a 3 Občianskeho súdneho poriadku, ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1 000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Keďže v danom prípade sa jedná o pohľadávku vo výške 505,12 €, teda drobný spor, súd prejednal vec bez nariadenia pojednávania.

Súd sa oboznámil s návrhom na začatie konania a vyjadreniami žalobcu, Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 21.12.2010, Oznamením o postúpení pohľadávky, Zmluvou o splátkovom úvere, Všeobecnými obchodnými podmienkami, výpisom z úveru za obdobie 1.1.1990 - 31.12.2008, výpisom z úveru za obdobie 1.1.2009 - 15.10.2011 a zistil tento skutkový stav:

Právny predchodca žalobcu, Slovenská sporiteľňa, a.s., ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli dňa 5.8.2005 Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX podľa § 497 až 507 Obchodného zákonníka. Podľa čl. I. zmluvy bolo jej k predmetom poskytnutie splátkového úveru bankou dlžníkovi podľa podmienok dohodnutých v tejto zmluve. Dlžník je povinný za podmienok dohodnutých v zmluve

poskytnutý úver splatiť, platiť úroky a plniť ďalšie podmienky dohodnuté v úverovej zmluve. Výška úveru predstavovala 36.000,-Sk, druh úveru bol MINIúver do 10 minút, úroková sadzba bola určená ako pevná vo výške 17,30 % ročne, výška splátky bola určená vo výške 951,-Sk, splatnosť prvej splátky bola určená na 20.8.2005, splatnosť ostaných splátok bola určená k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, konečná splatnosť bola stanovená na deň 20.7.2010. Splatnosť úrokov bola určená v posledný deň kalendárneho mesiaca. Poplatok za správu úveru bol dohodnutý vo výške 50,-Sk/mesiac. V zmysle ďalšieho všetky údaje a náležitosti uvedené v základných podmienkach úverovej zmluvy sú platné ku dňu podpisu zmluvy, ich zmeny sa riadia Všeobecnými obchodnými podmienkami (ďalej len „VOP“). Slovenská sporiteľňa, a.s. účinnými od odo dňa 1.8.2002.

Poslednú splátku úveru žalovaný realizoval dňa 19.7.2007.

Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. „1424/2010/CE“ uzavretej dňa 21.12.2010 veriteľ, Slovenská sporiteľňa, a.s., postúpil pohľadávku z nesplateného úveru voči žalovanému na žalobcu.

Podľa bodu 2. čl. V. zmluvy Dlužník vyhlasuje, že sa oboznámil so súčasťami úverovej zmluvy, ktorými sú VOP, sadzobníkom, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať. Pre účely úverovej zmluvy sa VOP rozumejú Všeobecné obchodné podmienky vydané bankou s účinnosťou od 1.8.2002.

Podľa bodu 3. čl. V. zmluvy Všetky právne vzťahy vyslovene neupravené v zmluve sa budú riadiť príslušnými ustanoveniami VOP, Obchodným zákonníkom a ostatnými právnymi predpismi, a to v tomto poradí.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 499 Obchodného zákonníka za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z. účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä

- a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,
- b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,
- c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,
- e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- f) meno a adresu spotrebiteľa,
- g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,
- h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,

i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Podľa § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa Orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

V zmysle § 100 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 Občianskeho zákonníka Ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky

Podľa § 111 Občianskeho zákonníka zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby.

Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v znení platnom ku dňu omeškania žalovaného výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky²⁾ platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. V tomto prípade bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky vo výške 1 %, teda výška úrokov z omeškania činí 9 % ročne.

Ako vyplýva z § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ môže postúpiť pohľadávku, len ak to pripúšťa osobitný predpis. Ak dôjde k postúpeniu pohľadávky z veriteľa na tretiu osobu, postupuje sa podľa osobitného predpisu (Občiansky zákonník).

Podľa § 91 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 525 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo dohode s dlžníkom.

Aktívna legitímácia žalobcu je preukázaná zmluvou o postúpení pohľadávok za splnenia podmienok ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách (žalovaný je v omeškaní so zaplatením dlhu po uplynutí dňa konečnej splatnosti úveru dňa 20.7.2010). K zosplatneniu zostatku úveru na základe čiastočného neplnenia dlhu v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka nedošlo.

Súd nemal pochyb, že predmetná zmluva o úvere je absolútnym obchodom, ktorý sa podľa § 261 ods. 6 v spojení s 263 ods. 1 Obchodného zákonníka na základe kogentnej normy riadi právnou úpravou Obchodného zákonníka. V predmetnej veci však ide o spotrebiteľský úver, ktorý je regulovaný osobitnou právnou úpravou (zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch). Za spotrebiteľský úver sa považuje akákoľvek odložená platba a samozrejme napriek absolútnemu obchodu sa úver popri inštitúte pôžičky nedá zahrnúť medzi právne vzťahy označené ako spotrebiteľské úvery. Ide však o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, pričom spotrebiteľ úver prijíma na spotrebu. Súd na základe zisteného skutkového stavu vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi ako spotrebiteľský, ktorý vznikol na základe zmluvy o úvere, teda za účinnosti Občianskeho zákonníka v takom znení, že v ustanovení § 52 ods. 1 definoval spotrebiteľskú zmluvu ako kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo alebo inú odplatnú zmluvu upravenú v ôsmej časti tohto zákona a zmluvu podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy (znenie účinné od 1.4.2004).

Na uvedený právny vzťah je však potrebné aplikovať aj zákon č. 634/1992 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 23a ods. 1 a ods. 2, podľa ktorého typovou zmluvou sa podľa tohto zákona rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Typová zmluva nesmie obsahovať neprimerané podmienky, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladajú nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť.

Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa § 52 až 60 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka a to tam, kde to zákon pripúšťa a kde je to pre spotrebiteľa výhodnejšie. Spotrebiteľsko-právnou úpravou je treba aj vo vzťahu k obchodnoprávnej úprave považovať za vzťah špeciálnej právnej úpravy voči všeobecnej právnej úprave a teda z hľadiska výkladu aplikácie právnych noriem na uvedené vzťahy uplatniť zásadu „Lex posterior specialis derogat legi priori generali“, teda neskorší špeciálny zákon ruší skorší generálny zákon.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom v zmysle zákona č. 568/2007 Z.z. účinnom od 1.1.2008, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 879j Občianskeho zákonníka sa však ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 2008; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 2008 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Zmluvy teda nesmú obsahovať dohody, ktoré by stavali spotrebiteľa do nevýhodnejšieho postavenia ako mu zákon priznáva a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Takýto výklad je podľa názoru súdu plne eurokonformný (t. j. výklad v súlade s komunitárnym právom). Aj preto je súd názoru, že je potrebné považovať záväzkovo právny vzťah vzniknutý medzi účastníkmi za občianskoprávny vzťah, nie vzťah obchodnoprávny.

Vzhľadom k uvedenému súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu je do sumy 126,28 € dôvodná. Splátky splatné dňa 20.4.2010 až 20.7.2010, t.j. 4 splátky, nemôžu byť vzhľadom na deň začatia konania dňa 16.4.2013 premlčané v 3 - ročnej všeobecnej premlčacej dobe. Vo vzťahu k ostatným uplatneným splátkam je nutné konštatovať ich premlčanie a to v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka. K uvedenému príhliadal v zmysle § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Preto súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 126,28 € (4 x 31,57 €) s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 21.3.2010 do zaplatenia, keďže je v omeškaní s jej zaplatením a to dňom nasledujúcim po jej splatnosti dňa 22.12.2010. Vzhľadom na aplikáciu ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa súd zamietol žalobu v prevyšujúcej časti, keďže došlo k oslabeniu nároku veriteľa z dôvodu premlčania. Úrok pri poskytnutí peňažnej pôžičky predstavuje odmenu za užívanie požičanej istiny. Súd uvádza, že veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. Z uvedeného dôvodu má preto žalobca ako veriteľ právo na zaplatenie dohodnutého úroku z úveru iba do 20.7.2010, t. j. do dňa, konečnej splatnosti úveru s tým, že po tomto termíne žalobcovi nevzniká právo na zaplatenie dohodnutého úroku z úveru, ale iba úroku z omeškania v súlade s ust. § 517 Občianskeho zákonníka.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 2 O.s.p. tak, že nepriznal ich náhradu žalovanému, nakoľko mu žiadne trovy nevznikli.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

V prípade zastavenia konania súd skúma, ktorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť (procesné zavinenie, § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p.). Výnimkou z tejto zásady je ustanovenie § 146 ods.2 druhá veta O.s.p., podľa ktorého ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca. Správanie žalovaného sa v tomto prípade skúma ako jeho správanie sa po začatí konania v zmysle žalobného návrhu (t.j. petitu žaloby), t.j. že došlo k urovneniu vzťahov medzi účastníkmi konania v zmysle podanej žaloby a to pre správanie žalovaného. Z uvedeného vyplýva, že žalovaného možno zaviazat' na náhradu trov konania v prípade zastavenia konania pre späťvzatie návrhu na začatie konania, ak sa žalovaný po začatí súdneho konania zachová plne v intenciách žalobného návrhu (t.j. petitu žaloby), t.j. že v priebehu konania plní to, na čoby bol v zmysle petitu žaloby povinný. Dôvodom späťvzatia žaloby nebolo správanie sa žalovaného v zmysle podanej žaloby, po začatí konania. V tomto prípade nedošlo k čiastočnému späťvzatiu žaloby pre správanie žalovaného po začatí konania. Preto je súd názoru, že zastavenie konania v časti procesne zavinil žalobca a preto uvedené je nutné posúdiť ako neúspech v spore a to v prevažnej časti. Súd navyše zamietol žalobu v časti týkajúcej sa 12 splátok vo výške 378,84 €. Úspešný bol len v nepatrnej časti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Bardejov.

1, V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

2, Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonan navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

3, Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.